

HALLSTAHAMMARS
KOMMUN

Sammanställning av tidig dialog med temagrupper

Inför arbete med
ny översiktsplan för
Hallstahammars
kommun 2050

2024-05-03

Hallstahammars kommun

Telefon: 0220-240 00

Hemsida: www.hallstahammar.se

Postadress: Hallstahammars kommun, 73480 Hallstahammar

Innehållsförteckning

Inledning 3

Inledning 4

Syfte 4

Metod 5

Sammanställning av dialoger 7

Dialog med barn och unga 8

Dialog med näringslivet 10

Dialog med föreningslivet 14

Dialog med lant- och skogsbrukare 18

Dialog med årsrika 22

Dialog med funktionsvarierade

Dialog med byggaktörer

Dialog med Stutab AB

Sammanfattning 26

Inledning

Inledning

Kommunstyrelsen i Hallstahammars kommun tog beslut 2022-04-11 om att en ny översiktsplan för kommunen ska tas fram. Under detta arbete ska kommunen ta ställning till och planera den framtida användningen av alla mark- och vattenområden och göra en avvägning mellan olika intressen såsom exempelvis bostadsbyggande och socialt god och tillgänglig livsmiljö 3 kap. i Plan- och bygglagen.

I arbetet med översiktsplanen har kommunen möjlighet att genomföra dialoger och initiera samverkan i tidiga skeden. Den tidiga dialogen syftar till att ge möjlighet till kommunens medlemmar att kunna påverka förslaget och ge insyn i processen. Medverkan från allmänheten är också viktigt för att få ett så fullständigt beslutsunderlag som möjligt.

Under framtagande av planförslaget genomfördes temadialoger med sju specifika målgrupper i syfte att samla in ett bredare kunskapsunderlag och fånga upp viktiga perspektiv från allmänheten. Dialogerna genomfördes utspritt över två veckor i oktober 2023. Målgrupperna som dialog fördes med var:

- Barn- och unga
- Näringslivet
- Föreningslivet
- Lant- och skogsbrukare
- Årsrika
- Funktionsvarierade
- Byggaktörer
- Strömsholms utveckling AB (STUTAB)

Metod

Dialogerna med de specifika temagrupperna anpassades efter den specifika målgruppen och antal deltagare från respektive grupp.

Samtliga dialoger genomfördes som semistrukturerade dialog med ett antal frågor som var formulerade i förväg. Genom samtalet kunde sedan såväl deltagare från kommunen som temagruppen ställa ytterligare frågor eller uttrycka övriga synpunkter. Alla dialoger inleddes med en kort presentation med information om arbetet och syftet med dialogen. Sedan skapades mindre dialoggrupper med deltagare och representanter från kommunen. En tjänsteperson i respektive dialoggrupp hade ansvar att föra anteckningar över vad som sades samt stämna av med gruppen att det som antecknades hade uppfattats korrekt. Resultatet i denna sammanställning utgörs av en sammanfattning av dessa anteckningar.

Deltagare och inbjudan:

Dialogen med barn och unga genomfördes med ungdomar som frivilligt anmält sig via en förfrågan som gick ut via fritidsledare på kommunens kultur- och fritidsförvaltning. Närvarande var tjänstepersoner från samhällsbyggnadsenheten, kultur- och fritidsförvaltningen och representanter från den politiska styrgruppen.

Dialoger med näringsliv, föreningslivet, lant- och skogsbrukare, årsrika och funktionsvarierade skedde alla med individer som i förväg anmält sig till samhällsbyggnadsenheten via den inbjudan som gått ut. Till näringsliv gick inbjudan ut genom information på näringslivsfrukost och genom ett större näringslivsutskick via mail. Till föreningslivet gick inbjudan ut genom ett föreningsutskick via kommunens kultur- och fritidsförvaltning. Inbjudan till årsrika skickades ut genom kommunens pensionärsorganisationer. Utskick till lant- och skogsbrukare och funktionsvarierade skedde med hjälp av kontakt med nyckelpersoner som spridde vidare inbjudan i sina nätverk. Närvarande på dialogerna var tjänstepersoner från samhällsbyggnadsenheten och representanter från den politiska styrgruppen.

Dialog med byggaktörer genomfördes tillskillnad från ovan beskrivna dialoger separat med byggaktörer och mäklare. Dialog med byggaktörer skedde antingen fysisk eller via Microsoft teams med en ett fåtal representanter från det aktuella företaget och representanter från samhällsbyggnadsenheten. Dialog med mäklare skedde genom telefonsamtal med aktiva mäklare i kommunen och planarkitekt från samhällsbyggnadsenheten.

Slutligen fördes även dialog med Strömsholmsgruppen. Inbjudan kom från Strömsholms Utveckling AB (STUTAB) och dialogen ingick i agendan för ett redan förinbokat möte i oktober 2023.

Sammanställning av dialoger

Dialog med barn och unga

Under dialogen belyser ungdomarna att det saknas platser att vistas på samt att det finns för få aktiviteter. Det beskrivs även finnas en upplevd otrygghet som är viktig att åtgärda framför allt i Hallstahammars centrum. Möjlighet för ungdomar att röra sig fritt beskrivs som väldigt viktigt, såväl att det finns en fungerande kollektivtrafik som att det ska vara enklare att cykla.

Platser att vistas på och aktiviteter

Fritidsgården i Hallstahammars centrum beskrivs vara populär men eftersom den har en 18-årsgräns beskrivs det finnas ett behov av platser där ungdomar kan vistas på utomhus. Det önskas även att sådana platser anpassas efter väder, det vill säga att det kan finnas platser där det är varmt utomhus även på vintern. Barnen gav exempel på värmebänkar och värmestolpar. Kopplat till platser att vistas på togs även möjligheten att kunna handla livsmedel senare än nuvarande utbud upp som något som var önskvärt där förslag på bland annat obemannad mataffär togs upp som en lösning eller att någon befintlig affär som exempelvis OKQ8 kunde ha längre öppettider.

Det beskrivs generellt även som att det inte finns så mycket att göra för ungdomar i Hallstahammars tätort, det som finns att göra benämns vara att besöka fritidsgården, att vara på multiarenan eller att vistas på skolgårdar. På somrarna är även badplatserna en populär aktivitet, men det finns behov av renovering. Några förslag på åtgärder som ungdomarna vill ha för att möjligheterna till aktiviteter ska bli bättre är:

- en arena eller fotbollsplan som kan vara öppen dygnet runt och även med tak så det går att vara där när det regnar.
- En spelhall av något slag, antingen för tennis, bowling eller arkadspel.
- Fullstor idrottshall – de tycker att det är bra om många aktiviteter kan samlas på en plats
- Lokal liknande fritidsgården fast för barn över 18
- Renovera bryggorna vid Skanssjön och kolla om det går att ha hopptorn vid någon badplats eller skantzöbadet.

Centrum och otrygghet

Hallstahammars centrum beskrivs vara otryggt, nedgången och nedskräpat. Bänkarna är nedgångna och inte särskilt inbjudande och buskarna är nedskräpade och det luktar öl. Många vuxna som är alkohol- och drogpåverkade vistas i centrum vilket är beskrivs vara en starkt bidragande faktor att centrum upplevs otryggt.

Transporter

Genom dialogen blir det även väldigt tydligt att barn och ungdomar är en grupp i samhället som är beroende av kollektivtrafik och bra gång- och cykelvägar för att kunna ta sig fram självständigt. Ungdomarnas inställning till kommunens avgiftsfria kollektivtrafik är positiv och även fritidsledaren beskriver hur de planerar aktiviteter efter tidtabellen för att barn och ungdomar ska kunna delta bättre. Det uttrycks dock starka önskemål om att bussarna ska avgå oftare på helger. Timmestrafiken på linje 120 beskrivs vara helt okej även om halvtimmestrafik hade varit ännu mer önskvärt. Men på helger går bussarna ännu mer sällan och det gör det svårt för dem att hitta på saker som de vill på fritiden. Det finns även önskemål om att bussen ska kunna täcka in de norra delarna av Hallstahammars tätort och Motionscentrum och Fredhem tas upp specifikt som områden som saknar buss idag. Det vanligaste området som ungdomarna vill kunna ta sig till är till och från Hallstahammars centrum. Ungdomarna värdesätter dock en avgiftsfri kollektivtrafik högst eftersom de tror att de inte hade använt bussen i samma utsträckning om de hade behövt betala för den.

Ungdomarna beskriver att det finns problem med att cykla eftersom de ofta blir snodda eller utsatta för skadegörelse och därav väljer de inte cykeln i lika stor utsträckning som bussen. Även cykelbanorna beskrivs vara ganska dåliga, framför allt eftersom de upplever att gång- och cykelbanan är till för de gående i centrum och att de då inte känner sig välkomna att cykla. Ungdomarna uttrycker även att det finns önskemål om elsparkcyklar.

Prioritering

Vid fråga om vilken av de frågor som de bedömer är viktigast av de som tagit upp av dialogen nämnde 60 % att frågan om kollektivtrafik är viktigast, framför allt att bussen ska gå till motionscentrum. 40 % ansåg att frågan om otryggheten i centrum är den viktigaste frågan.

Dialog med näringslivet

Genom dialog med representanter från näringslivet framkommer tydligt att det är viktigt med folkhälsan och att detta kan utvecklas i kommunen samt att kommunen bör hitta något som är unikt och satsa på det för att hitta sin egen unika spets. Kommunikationer belyses också som viktigt för att bedriva verksamheter och att man gärna ser mer dialog kring utveckling av den fysiska miljön. När det gäller centrum framkom vikten av blandade funktioner samt tillgänglighet.

Fokusera på folkhälsa

Det beskrivs att utvecklingen som sker i kommunen idag är bra men att fokus behöver läggas på folkhälsa genom bland annat utveckling av platser som uppmuntrar till rörelse och aktivitet för människor i alla åldrar. Inte endast arenor och idrottshallar utan mer naturliga platser. Exempelvis en större park som erbjuder flera olika aktiviteter där människor i alla åldrar kan mötas. Motionscentrum beskrivs som en mötesplats som kan bli ett mer attraktivt område för en större målgrupp än idag, som även används fler timmar på dygnet och anpassas för funktionshindrade. Ett problem som belyses är att det är svårt att ta sig till motionscentrum på grund av att det är dåligt skyltat. Det upplevs finnas ett gott samarbete mellan kommunen och friluftsförbundet om motionscentrum men det saknas tydliga rutiner och ansvarsfördelning kopplat till ekonomi. Det finns idag privata företagare på området vid motionscentrum och visionen är att hela området kan vara ett friluftsområde i framtiden. Det påpekar även att skidbacken skulle behöva mer teknisk försörjning.

Hitta kommunens unika spets

Det framkommer som viktigt att hitta det som är unikt för kommunen och specialisera sig på detta och framhäva sin styrka inom det. Ett exempel som nämns är inom idrotten, och då förslagsvis ett handbollsgymnasium. För en liten kommun beskrivs det som viktigt att hitta det som är unikt för oss och satsa på det, eventuellt genom samarbete med andra kommuner i länet för att kunna erbjuda olika saker och slippa konkurrera med varandra.

Trafik och kommunikationer

Tätare kollektivtrafik – direktbuss varje kvart till Västerås – beskrivs som en viktig del i att få bland annat ungdomar att stanna kvar i kommunen om det är enklare att pendla emellan hem och skola. Att det inte finns en gymnasieskola i Hallstahammars kommun beskrivs som en anledning till att många flyttar till Västerås. Kommunens strategiska läge i förhållande till Västerås belyses som en fördel, att Hallstahammars som en mindre kommun slipper all trafik och oro som en större kommun kan ha. Utveckling som bidrar till att förbättra pendling, exempelvis utbyggnad av motorväg samt nytt resecentrum och koppling med Knektbacken beskrivs som positivt.

Centrum

Ett problem som beskrivs med kommunens centrum att fler och fler butiker försvinner och att det snart bara finns restauranger kvar. För att få ett levande centrum med bra flöden är det viktigt med en blandning av funktioner så som bostäder, bibliotek, restauranger och butiker. Det beskrivs som särskilt viktigt med livsmedel i centrum och lågprisvarubutik. Även platser för co-working skulle kunna vara ett sätt för att få ett mer levande centrum. En viktig del i utvecklingen av centrum är att det blir en plats där människor känner att de vill uppehålla sig. Parkeringsfrågan belyses som viktig men att parkeringshus inte är en bra lösning.

Utveckling av den fysisk miljön

För näringslivet är det viktigt att utveckling av den fysiska miljön inte får negativa konsekvenser för verksamheterna. Där belyses bland annat att åtgärder som genomförs för att begränsa hastighet för exempelvis större fordon kan ha positiva effekter för vissa men negativa för andra. Det önskas tydligare avvägning kring när det gäller vilken påverkan det kan få för verksamheterna. Även naturreservat och arbete med vattenskyddsområde kan få negativa konsekvenser och utgöra begränsningar, exempelvis på hur jordbruk kan bedrivas och där efterfrågas mer dialog och samråd med näringsliv innan beslut tas i sådana frågor. Det beskrivs att det finns upplevda utmaningar med bostadsförsörjningen då markägare med stora arealer skulle behöva ta ett större ansvar i samhällsutvecklingen.

Utveckling av cykelbanor ses som mycket positivt som gynnar verksamheter då det blir enkelt för människor att ta sig runt i kommunen och att kommunen tar tillvara nya innovationer. Anpassad infrastruktur för el-cyklar ses som positivt samt att möjligheten att kunna cykla sammanhängande runt Hallstahammars/Kolbäck är viktig.

Dialog med föreningslivet

Genom dialog med föreningslivet framkom synpunkter kring den fysiska miljön påverkar verksamheten, hur infrastrukturen är till och från platser samt hur väl kommunens ytor och lokaler uppfyller föreningarnas behov. Även trafik och mötesplatser lyfts upp som viktiga aspekter, även bättre förutsättningar för föreningslivet att organisera sig.

Trafik

Det beskrivs finnas brist på parkeringsmöjligheter i Kolbäck samt svårt att ta sig med kollektivtrafik till Hjärtpunkten och Linneagården. I övrigt upplevs kollektivtrafiken som bra, mycket positivt att kommunen har avgiftsfri kollektivtrafik. Däremot framkom önskemål om ökad turtäthet med buss mellan Hallstahammar och Kolbäck. Vid bebyggelse av nya bostadsområden belyses vikten av goda kollektivtrafiklösningar. Naturskolan nyttjar brukslinjen flitigt, servicelinjen beskrivs främst nyttjas av årsrika och pensionärer.

Det beskrivs vara viktigt med gång- och cykelvägar av bra kvalitet så framkomligheten är god med olika typer av färdmedel, exempelvis inlines. Skyltning för att ge cykeln företräde kan bli tydligare med exempelvis rödmålade stråk. Det framkommer även att möjligheten att cykla mellan tätorterna kan förbättras.

Platser och lokaler för föreningslivet

När det kommer till ytor för rekreation och fritidsaktiviteter beskrivs det som viktigt att kommunen har hög ambitionsnivå när det gäller grönytor vid nyexploateringar. Det framkommer ett behov av fler mötesplatser med olika kvaliteter och innehåll som möjliggör för människor från olika grupper och åldrar att mötas, exempelvis ett större utflyktsmål centralt i Hallstahammar samt fler restauranger centralt. Det beskrivs även finnas önskemål om upprustning av centrum, exempelvis göra det fint på torgen och kanske ordna så att det finns tack över på vissa delar. Barnperspektivet lyfts fram som viktigt att framhäva i planeringen. De belyses ett behov av lämpliga lokaler och arenor för till exempel musikkåren och kulturskolan. Plaster för uppträdanden anses som viktigt då det är uppskattat av många i kommunen och viktiga mötesplatser. Biograferna skulle kunna få bredare användningsområde, att de även kan användas för musik och inte bara teater. Linnéabiografen i Kolbäck beskrivs som sliten och inte gjord för att uppföra musik. Önskemål finns om plant golv i den lokalen. Vid nybyggnation av lägenhetshus beskrivs det som viktigt att tänka på att det kan finnas lokaler i dessa som boende kan hyra, även hyra ut till föreningar.

Det framkommer att det finns flera bra fotbollsplaner i kommunen. Det beskrivs underlätta för föreningar när anläggningar ägs och drivs av kommunen, och det finns önskemål att de inte ska vara privatägda. En fullstor idrottshall, främst i Hallstahammar, framkommer som önskvärt och alternativa lösningar beskrivs, exempelvis att det kanske inte behöver byggas en helt ny från grunden, att Tunboskolans gymnastiksal kan bli en fullstor genom ombyggnation.

Valstalund idrottsplats beskrivs som värdefull då den ligger bra till med tennishall och fotbollsplaner. Valstalund beskrivs även som en strategiskt bra plats för bebyggelse. Kolbäck discgolfklubb beskrivs som populär och känd även utanför kommunen. Förslag om att nyttja området runt discgolven bättre, exempelvis för hockeyrink. Ser gärna att det skyltas upp bättre generellt men framför allt på banan för att uppmärksamma att det kan komma discar.

Förutsättningar för föreningslivet

Generellt önskas mer satsning på föreningslivet i kommunen. Det behövs ett aktivt föreningsliv för att hålla ungdomar på rätt spår. Det beskrivs finnas ett bra föreningsliv i Hallstahammars men att förutsättningarna för att bedriva föreningslivet kan utvecklas. Det beskrivs vara viktigt att möjligheten att vara delaktiga i meningsfulla aktiviteter genom föreningslivet inte ska bli en klassfråga. Det diskuterades att det kan vara svårt att undkomma med dyrare idrotter men att det även hänger ihop med lokalhyror och medlemsavgifter.

Det efterfrågas ett granskningsarbete för hur föreningarnas förutsättningar i kommunen är över lag. Det upplevs som en hög tröskel för föreningar att organisera sig, särskilt för ungdomar och det är ofta en ekonomisk fråga för föreningar att ha bra och centrala lokaler att vistas i. Även här beskrivs det som viktigt att kommunen hittar sin unika spets där vi kan framhäva kommunens styrka, exempelvis Handbollsgymnasium. Flexibla och omställningsbara lokaler som kan samnyttjas för föreningslivet är viktigt. De lokaler som finns för föreningar och idrott är välutnyttjade. Den lokal som inte nyttjas fullt ut är ishallen. Det beskrivs inte heller som helt uppenbart vad det finns för lokaler att nyttja i kommunen och att det är en återkommande fråga som uppstår.

Svenska kyrkan beskrivs som självförsörjande och relativt oberoende av kommunen. Väl underhållna och lagom stora för dagens bruk. Det som önskas av kommunen är upprustning av Vallongatan för att få en bättre infart till S:t Lars Kyrka. Det framkommer som positivt att det blivit bättre skyltat för att hitta till kyrkorna. Något som efterfrågas är mer kombinationslokaler och samlingslokaler.

Grön infrastruktur

Det beskrivs som viktigt att tillgängliggöra naturen och ån mer, kanske styra flöden till vissa områden och gärna att det finns ordnade fikaplatser. Sportfiske beskrivs som populärt i kommunen. Bevarande och återupprättande av våtmarker tas upp som en viktig fråga. Exempelvis finns det behov vid Strömsholms golfbana där det ofta svämmar över, det beskrivs även finnas behov i Strömsholm. Ett förslag som tas upp är att ett våtmarksområde ska finnas längs med Vinbäcken då kommunen äger mark som kan nyttjas för ändamålet där.

Grön infrastruktur beskrivs som viktig - att kommunen inte förtätar för mycket. Viktigt att bevara de tätortsnära skogarna vi har och de gröna områden som finns i centrum. Dock beskrivs centrum som bättre att förtäta för att spara på andra gröna områden samt prioritera gröna områden utifrån vad det är för typ av grönområden, exempelvis äldre trädbestånd bör bevaras om det finns plana gräsytor att ta i anspråk i stället. Åsen beskrivs som viktig att bevara som en oavbruten länk mellan tätorterna. Det lyfts även upp att kommunen borde kunna arbeta med mer ängsytor.

Bebyggelse

Hyresgästföreningen upplever brist på lägenheter och lång kö hos Hallstahem. Frågor uppkommer vart det ska kunna byggas mer utan att miljöer förstörs. Det framkommer att många äldre som bor i villor vill sälja. Många vill bo centralt men det är viktigt att rätt mark tas i anspråk. Folkets park och Knektbacken beskrivs som attraktiva platser att bo på, även i centrum om det byggs på våningar på befintlig bebyggelse beskrivs som ett lämpligt alternativ. Kommunens storlek med närheten till det mesta samt möjligheten till att kunna vara med och påverka kommunens utveckling beskrivs som positivt. Något som beskrivs som mindre bra är att det saknas lite av storstadens dynamik. Exempelvis finns inga scener och att det är brist på lokaler. Det beskrivs finnas en poäng i att närma oss Västerås för att enklare kunna ta del av storstadsutbudet. Därav beskrivs det som viktigt med kommunikationer till Västerås.

Dialog med lant- och skogsbrukare

Genom dialog med lant- och skogsbrukare framkommer en upplevd minskad förståelse för framför allt lantbruket, där problem kring trafikfrågor, klimatfrågor och vikten av en levande landsbygd tas upp.

Minskad förståelse för lantbruk

Under dialogen med lant- och skogsbrukare framkommer att de upplever att förståelsen för lantbruk har minskat då det uppkommer en del klagomål på jordbruket kring exempelvis lukt från stallgödsel från boende nära lantbruk. Att arbeta med att öka kunskapen för allmänheten kring lantbruket beskrivs som viktigt för att underlätta för lantbrukarna och deras arbete eftersom det kan bidra till en ökad förståelse.

Det beskrivs som viktigt att översiktsplanen hanterar areella näringar och bevarar jordbruksmark som nationellt intresse. Det beskrivs även vara viktigt att ha dialog med lantbrukare vid förändringar inom tätorten för att fånga upp viktiga synpunkter som kan påverka deras verksamhet.

Exploatering på åkermark tas upp som ett problem då det tar bort försörjningsförutsättningar. Det beskrivs beklagligt att kommunen köper in jordbruksmark för utveckling av bebyggelse även om man förstår att det ibland inte finns andra lämpliga alternativ. Påpekar vikten av att inte ta produktiv jordbruksmark för bostadsbebyggelse. De jordar som brukas idag är de som är bördiga och ger god avkastning. Däremot kan solcellsparker och vindkraft gå bra att kombinera med såväl skogsbruk som jordbruk.

Det beskrivs vara ett problem med vattenskyddsområden mot jordbruksmark genom att det upplevs vara hårda krav på hur jordbruket får bedrivas i dessa områden. Det påpekas att vattenskyddsområden kan begränsa hur attraktiv marken är för jordbruk och att en viktig fråga är om det är bättre med bebyggelse eller jordbruksmark inom vattenskyddsområden.

Trafik

Det beskrivs som svårt att ta sig mellan skiften med traktor på vissa ställen i kommunen då det finns hinder i infrastrukturen i form av att det är trångt, onödiga refuger eller stolpar på vissa ställen och att man behöver åka inom tätorten.

Klimatförändringar

Vatten kopplat till klimatförändringarna beskrivs som en viktig fråga och även vikten av att planera för att hantera översvämningar. Torka har hittills inte varit ett problem. Skyfall, dagvatten och hårdgjorda ytor belastar diken, vissa dikesstråk hålls inte öppna och skötta. Vattnet hittar andra rinnvägar och skadar skördar. Dammar och våtmarker beskrivs som ett sätt att bromsa flödet och vikten av att hitta lämplig mark för dessa belyses. Bättre underhåll av diken och bäckar beskrivs också kunna bidra till att minska översvämning vid höga flöden. Marken runt Vinbäcken tas upp som ett problemområde där det svämmar upp runt åkrarna vid höga flöden samt vid vägen. Det påpekas att det ska finnas reglerbrunnar men att det är oklart om de används. Det framförs även att det är viktigt att exploatering behöver kunna hantera sitt eget dagvatten för att inte påverka jordbruk och lantbruk negativt.

Det beskrivs finnas en generell oro bland lant- och skogsbrukarna kopplat till klimatförändringar. Växtsäsongen blir längre och det är sämre bärighet med varma vintrar. Att det är mer toppar och dalar i klimatet innebär att bruket måste anpassas efter dessa förändringar och det således finns en större osäkerhet i verksamheten. Även omkostnader på grund av omvärldens oroligheter skapar en orolighet. Skogsbruket har långa tidsperspektiv, upp emot 80 år, och det beskrivs svårt att göra rätt när det är svårt att förutsäga framtiden.

Det upplevs som att det idag generellt tas mer hänsyn till biologiska värden än för 40 år sen. Gammal skog, grovskog, äldre lövskog är något som ökar på grund av detta. Även positivt att mer hänsyn tas visuellt utefter bäckar och vägar.

Det upplevs finnas problem med dikningsföretag främst kopplat till andelsfördelning och skötsel. Ett exempel på när det uppstår problem är vid Herrskogen kopplat till utsläpp och regleringsbrunnar. Det beskrivs även finnas önskemål om att kommunen ska ta ett större ansvar i dessa frågor i samband med exploatering.

Levande landsbygd

Det beskrivs finnas en del gårdsbutiker på landsbygden idag. För att de ska gå runt och locka folk behövs ofta en specialiserad spets för att locka folk. Lantbruket är något av det viktigaste vi har för livsmedelsförsörjning.

Dialog med årsrika

Genom dialog årsrika framkommer en upplevd bra service i kommunen med exempelvis flexlinjen, servicelinjen. Det påpekas att fler bostäder behövs i de centrala delarna och att det finns mycket hyresrätter men saknas bostadsrätter. Det tas även upp att det finns en upplevelse att de har getts tillfällen att vara delaktiga och lämna synpunkter och påverka utvecklingen i kommunen, vilket beskrivs som bra.

Bostäder och mötesplatser

Kommunen beskrivs som bra att bo i som äldre men att det är viktigt att kommunen planerar för att årsrika ska kunna klara sig själva så länge som möjligt. Att de kan ta sig ut och handla utan bil, att det finns gott om mötesplatser i närheten – Myran och hjärtpunkten är två bra mötesplatser i Kolbäck. När det gäller bostäder upplevs det som svårt att få tag på alternativa bostäder i närheten av sin befintliga bostad. Många som äger villor vill sälja och ha möjlighet till boende i markplan men även flerbostadshus. Vid Hjärtpunkten i Kolbäck finns två bostadshus med bra tillgänglighetsanpassning som skulle fungera bra som seniorbostäder. Trygghetsboenden benämns vara positivt. Det är dock särskilt viktigt att inte bygga för små lägenheter när man planerar trygghetsboende – 45 kvm kan vara lite litet för exempelvis par att bo i. Det är även viktigt med tillgänglighetsanpassningen. Ett sätt att göra det bättre vore att ha dialog kring utformning, det skulle kunna få fler att vilja bo i lägenheterna. Det påpekas även att trygghetsboenden också kan fungera för funktionshindrade, det är inte åldrarna som styr utan vilka behov personen har gällande anpassningen av lägenheter. Det finns även önskemål om att det ska större lokaler som rymmer fler personer, upp emot 100 personer, som ska gå att hyra.

Det tas upp att de troligen blir svårt för kommunens centrum att konkurrera med exempelvis Erikslund. Det beskrivs även som otryggt i centrum på kvällar, specifikt i Hallstahammar. Beskrivs så otryggt att bilen är ett alternativ som ofta väljs korta sträckor. Trygghetsaspekten beskrivs som viktig för de årsrika, att det finns grannar och folk i rörelse är viktigt för den upplevda tryggheten.

Trafik och parkering

Parkeringsmöjligheterna vid Hjärtpunkten i Kolbäck behöver utvecklas. Det beskrivs vara svårt att ta sig till mötesplatserna hjärtpunkten och Linnéagården i Kolbäck med kollektivtrafik. Det enda alternativet för de som inte bor i närheten beskrivs vara bilen och parkeringssituationen är inte bra. Det uttrycks även att det är viktigt att förstå att de äldre inte har möjlighet att gå så långa sträckor, speciellt inte om det är i samband med att exempelvis handla livsmedel. Några hundra meter kan upplevas för långt att bära hem kassarna, särskilt när det är lite lutning. Det upplevs också otryggare att gå korta sträckor när det är mörkt än att ta bilen den korta biten. Gällande parkeringar generellt i kommunen nämns det vara viktigt att det finns trygga och säkra platser att parkera cyklar och exempelvis elmoped, elscootrar samt att det finns möjligheter att ladda dessa.

Det planerade resecentrumet beskrivs ligga dåligt placerat från centrum. Det beskrivs vara mer lämpligt att bevara bussen där den är idag i centrum. Det tas upp att bussar längs Brinkvägen är negativt då det är trångt och barn intill. Parkeringsituationen i Hallstahammar beskrivs som att parkeringsplatserna inte är för få men att de inte finns på rätt ställen. Det beskrivs vara viktigt att parkering är gratis i kommunen.

Dialog med funktionsvarierade

Genom dialogen framkommer det att det upplevs finnas problem med framkomligheten som funktionsvarierad i kommunen samt att det finns ett behov av lokaler. Färdtjänsten fungerar men det är sämre än vad det en gång har varit.

Framkomlighet och hänsyn till funktionsvarierade

I dialogen med funktionsvarierade framkommer att gång- och cykelbanor bör separeras för att få en tydlighet i hur gatan ska användas. Det upplevs som otryggt med exempelvis elsparkcyklar som inte hörs när de kommer. Även för de med rullatorer och permobiler är det viktigt med tydlig separering så man vet vart man ska köra.

Det är viktigt med hur den fysiska miljön utformas och det behöver finnas en tydlighet för att hjälpa de med funktionsvariation att navigera rummet. Den som ser ska ta hänsyn till den som inte ser, inte tvärt om. Markeringar och pilar hjälper inte den som är synskadad. Vid entréer till butiker är det viktigt med taktila plattor i marken som visar vart man ska gå. De som finns visar inte till dörren utan till skyltfönstret. Kan vara bra med andra markeringar för synskadade som exempelvis ljud som visar vart entréer är.

Det beskrivs fungera relativt bra att vid kommunens övergångsställen vid storgatan och entréerna som synskadad. Det påpekas dock att det finns många ställen där tillgänglighetsperspektivet saknas och gör det svårt för synskadade. En guide på hemsidan kan vara ett alternativ så man vet i förväg om man kommer in på vissa särskilda platser. Viktigt med kontraster i trappor samt ledstänger. Höjdskillnader kan bli problem, viktigt att det är jämt.

Mötesplatser och lokaler

Det beskrivs som att förståelsen och hänsyn till människor med funktionshinder har minskat i dagens samhälle. Viktigt att det finns mötesplatser där människor med funktionshinder kan möta människor utan funktionshinder för att öka förståelsen för varandras behov. Påpekar att skolan kanske skulle kunna vara till hjälp att informera om hänsyn för funktionshindrade för att öka förståelsen, exempelvis genom prova-på-dagar hur det är att ha någon form av funktionshinder.

Det beskrivs även finnas ett behov av lokaler att mötas i upp. Viktigt att det finns platser där man kan träffa andra människor för att inte bli hemmasittande. Temadagar för funktionshindrade kan också vara ett sätt att få fler att komma ut. Aktiviteter på vardagarna är bra aktiviteter på helgerna kan utvecklas mer.

Transporter

Kommunikationer upplevs som att de fungerar men att det har blivit sämre än vad det var tidigare. Svårt att resa spontant när man måste beställa färdtjänst 14 dagar innan för resor utanför kommunen. Inom kommunen upplevs det som enklare. Upplevs som svårt för synskadade att åka kollektivt.

Det beskrivs även att de så långt som möjligt vill ha möjlighet att kunna klara sig själv men att det är oklart vart man vänder sig om man får problem. Svårt att få tag på bostäder i befintligt bestånd som är tillgänglighetsanpassade.

Dialog med byggaktörer

I dialogen med byggaktörer framkommer att kommunen och dess tätorters attraktionskraft är av stor vikt för att fortsätta kunna utveckla bostadsbeståndet. Hallstahammars kommun beskrivs ha starka värden som utgör en god grund med att de kan utvecklas på olika sätt för att tydliggöra de unika värdena. I dialogen framkommer även hur ytterligare kvaliteter skulle kunna tillföras samt vad som är viktigt för att kunna utöka bostadsbeståndet i kommunen.

Attraktionskraften är av stor vikt

Det beskrivs finnas mycket starka värden i Hallstahammar men att det behövs bättre marknadsföring för att verkligen synliggöra kommunens värden. Exempelvis gör närheten till Köping och Västerås kommunen väldigt attraktivt. Att prisbilden för bostäder ser annorlunda ut i Hallstahammars kommun är en viktig konkurrensfördel. Närheten till allt inom kommunen så som bad, idrottshallar och natur samt de starka värdena som Strömsholms kanal och Skantzöbadet har tas upp som ytterligare exempel på positiva befintliga värden. Det lyfts även som positivt att det finns många naturliga mötesplatser. Många av dessa positiva saker som finns i kommunen beskrivs bidra till att det finns ett intresse för Hallstahammar som en del av mälardalsregionen. Närheten till E18 som går igenom kommunen är en fördel för verksamheter att vilja etablera sig här vilket är ytterligare en fördel för kommunens framtid.

Hur kan fler kvaliteter tillföras

Ett sätt att kunna tillföra mer kvaliteter i kommunen beskrivs vara att bygga vidare på identiteter och platsskapande vid exploateringar. Exempelvis att bygga vidare med plaster med exempelvis teman. Exempel på värden som skulle kunna användas mer för sådana teman är Strömsholms kanal, Strömsholms slott och Åsby hotell. Det beskrivs även vara viktigt att satsa på underhåll av lekplatser för att lyfta dessa och göra dessa mer unika för att locka hit folk – barnfamiljer är en av de bästa marknadsföringskanalerna.

Utveckling av bostadsbeståndet

Det beskrivs viktigt för byggaktörer att det finns såväl större markområden som kan utvecklas till nya stadsdelar som lucktomter att utveckla. Det beskrivs även som att det finns en potential i att nyttja marken i kommunens centrum mer effektivt genom att tillföra mer flerbostadshus istället för där det på vissa ställen finns väldigt låg och inte särskilt yteffektiv bebyggelse. Det bedöms finnas potential att bygga allt ifrån flerbostadshus, till radhus och småhus. Däremot finns en uppfattning att det är en svår marknad för bostadsrätter i kommunen och det beskrivs även finnas problem att bygga inom befintliga detaljplaner där prickmark hindrar en bra byggnation.

Det beskrivs vara viktigt att bebyggelsen lokaliseras nära befintlig bebyggelse för att hålla goda avstånd till centrum, service och kollektivtrafik. Vid planering av ny bebyggelse och framförallt nya stadsdelar är det viktigt att planera in förskolor tidigt. Att arbeta med trygghetsskapande åtgärder beskrivs också vara avgörande för att kunna utveckla bostadsbeståndet. För all bostadsutveckling är bygghöjd viktig för att det ska vara ekonomisk genomförbart, vid byggnation av flerbostadshus är ofta inte tre våningar ekonomisk försvarbart utan då beskrivs ofta fem våningar vara bättre.

Vid utveckling av småhusbebyggelse är ett medskick att det är viktigt att planera in mötesplatser och gemensamma ytor för en social gemenskap. Det är även viktigt att tänka så att det är bra tomtstorlekar för ändamålet. Genom dialogen framkommer det att det upplevs finnas en marknad för att bygga bostäder för årsrika i kommunen, så som exempelvis radhus och trygghetsboenden. Strömsholms unika miljöer beskrivs särskilt attraktivt för utveckling av bostäder.

Dialog med Strömsholmsgruppen

Genom dialog med Strömsholmsgruppen framkommer att det finns behov av att växa när det kommer till bostäder. Bostäder och goda kommunikationer till Strömsholm lyfts som en viktig förutsättning för att locka kompetens och fortsätta utveckla Strömsholm.

Utveckling av bostadsbeståndet

Det beskrivs finnas ett behov av att öka möjligheten att växa sett till bostäder men det att det finns en begränsning gällande markanspråk. Djursjukvården är en viktig del av Strömsholm och för att locka kompetens till Evidensia är det viktigt att det finns bostäder. Ridskolan är viktig för Strömsholm och något som prioriteras och satsas på, därmed behövs bostäder för att människor ska kunna bosätta sig på orten. För barn och unga är det även viktigt med lekplatser i orten.

Förutsättningar för utveckling

Förutsättningar för näringarna i orten att utvecklas tas upp som en viktig aspekt för Strömsholms framtid. En viktig förutsättning för utveckling som tas upp är att säkra kommunikationer för att förbättra möjligheten för människor att ta sig till och från orten. Framför allt för årsrika. Ett exempel som lyfts är genom att öka tillgängligheten över väg 252 mellan knutpunkten och slottsområdet. Det tas även upp att det vore önskvärt med ett tågstopp i Strömsholm. För att utveckla slottsområdet beskrivs vatten- och avloppsfrågan som viktigt för att kunna erbjuda tillfälliga stallplatser vid exempelvis tävlingar.

Finansiering tas upp som ett eventuellt framtida problem för orten om attraktiviteten inte kvarstår. För att stärka möjligheterna för verksamheter att finnas och utvecklas i Strömsholm lyfts vikten av klusterbildning.

Det beskrivs att de starka värdena som finns i Strömsholm är faktiskt intressen för hela riket och är viktiga att ta hänsyn till. Att bygga vidare på ortens kulturarv genom att möjliggöra för utveckling beskrivs som viktigt när det gäller hästverksamhet. Ett exempel beskrivs bland annat vara genom att göra det möjligt för människor att rida på gång- och cykelbanor genom separat ridstig eller genom tydligare hänvisning i trafikmiljön. Det beskrivs som viktigt att i översiktsplan lyfta hästen och specifikt ordet häst för att hästen ska fortsätta vara i centrum för utvecklingen i Strömsholm. Ser gärna att Strömsholm ska ses som en anläggning genom att exempelvis benämna det som "Strömsholms ridskoleanläggning" och "Strömsholms slottsanläggning" i kommunens strategiska dokument.

